

عنوان مقاله:

عقل از منظر ملاصدرا

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات ادبیات، عرفان و فلسفه، دوره 6، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

زینب صداقتیان - دانشگاه فنی و حرفه ای خرم آباد، دانشکده دختران

تقی عباسی - جهاد کشاورزی استان لرستان

خلاصه مقاله:

در این مقاله سعی بر این داریم تا عقل را بر اساس دیدگاه های ملاصدرا بررسی نماییم. ملاصدرا میراث دار حکمت مشاء و اشراق، و عرفان اسلامی، و بنیان گذار حکمت متعالیه عقل را سلاح قدرتمندی برای باز کردن گره های بسیاری از مجهولات معرفت بشری و الهی می داند. اما از محدودیت آن نیز غافل نبوده است. صدرالمتهالین معتقد است سرشت کمال جویی هر انسانی علاوه بر حرکت جبلی خدادای خویش به مقتضای «و قضی ربک الاتعبدوا الا اياه» می تواند با به کارگیری عقل نظری و عملی به حرکت خویش با جهت گیری به سوی وجود مطلق و بینهایت در حرکت بوده، تا به مقتضای الیه راجعون به معبود حقیقی خویش بازگردد. یکی از مباحث مهم در تاریخ کلام و فلسفه در فرهنگ اسلامی و غرب این بوده که آیا عقل قادر به پاسخگویی به تمام مسائل و معارف بشری است یا نه؟ اولاً باید گفت ملاصدرا نیز برای عقل انسان محدودیت قائل است. از نگاه او اندیشه نخبگان علمی و عقلی بشر از درک نفس خویش عاجز است، چه رسد به درک حقایق زمینی و آسمانی و احاطه بر دقایق آفرینش و عجایب فطرت و آثار آن. چگونه امکان پذیر است چنین انسانی درباره آن همه موجودات مادی و غیرمادی که در عالم هستی وجود دارد اطلاع کامل داشته باشد؟

کلمات کلیدی:

ملاصدرا، عقل، وحی، انسان، حکمت، معرفت، عقل عملی، عقل نظری، محدودیت قلمرو عقل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1502783>

